

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Alternativet

om

Accelerationspakke for kystbeskyttelse

24. oktober 2025

Danmark står i en ny klimavirkelighed med stigende havniveau samt voldsommere og hyppigere stormfloder. En nuværende 100-årsstormflodshændelse skønnes at forekomme hvert 3. år i år 2100. Det kan have store konsekvenser og omkostninger for samfundet, for borgerne og for erhvervslivet, når oversvømmelserne rammer. De seneste år har vi oplevet flere tilfælde af stormfloder og ekstremvejr, som har medført store skader på danskernes hjem og boliger.

Danmark er bagud med at klimasikre kysterne. Der er brug for at få tempoet op. Der skal etableres mere kystbeskyttelse i Danmark for at passe på borgere, boliger og værdier.

Regeringen og Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Alternativet er enige om en accelerationspakke for kystbeskyttelse på godt 900 mio. kr. i 2026-2029. Accelerationspakken skal sætte ekstra fart på indsatsen med at kystsikre Danmark for at ruste Danmark bedre til en fremtid med flere stormfloder. Aftalepartierne er enige om at igangsætte i alt 11 initiativer, som skal understøtte indsatsen for mere kystbeskyttelse i Danmark.

Med accelerationspakken tager staten et bredere ansvar end tidligere ved bl.a. at igangsætte statslige forundersøgelser og screeninger af konkrete kystbeskyttelsesprojekter. Det er fortsat et fælles ansvar sammen med kommunerne og lodsejerne at klimasikre vores land.

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen senere vil præsentere et forslag til en samlet, national og langsigtet Klimatilpasningsplan II, der vil have fokus på at øge fremdriften og investeringerne i kystbeskyttelse yderligere samt se på konkrete finansieringsmekanismer, der kan styrke kystbeskyttelsen.

Aftalepartierne noterer sig, at Folketinget har vedtaget V60, hvor Folketinget bl.a. opfordrer regeringen til i indeværende regeringsperiode at påbegynde arbejdet med at udvikle en langsigtet klimasikringsplan for Danmark.

14 statslige forundersøgelser og screeninger af kystbeskyttelsesprojekter i hele Danmark

Aftalepartierne er enige om, at der skal igangsættes 11 statslige forundersøgelser af mulige kystbeskyttelsesprojekter. Der igangsættes fem forundersøgelser i 2026 og seks forundersøgelser i 2027, *jf. boks 1*. Forundersøgelserne forventes gennemsnitligt at kunne gennemføres på et år efter igangsættelse.

En forundersøgelse er et af de første skridt i et kystbeskyttelsesprojekt og indeholder en skitse for et muligt kystbeskyttelsesprojekt, herunder de tekniske løsninger, hensyn til miljø og natur, budgetoverslag, samfundsøkonomiske konsekvensberegninger, mv. I en statslig forundersøgelse vil der som udgangspunkt blive set på en minimumsløsning for et kystbeskyttelsesprojekt, med et særligt blik for muligheder for naturbaserede løsninger. Forundersøgelsen konkretiserer et egentligt projekt og kan bruges som politisk beslutningsgrundlag for evt. at igangsætte detailplanlægning og en miljøkonsekvensvurdering inden anlæg af kystbeskyttelsen. Forundersøgelsen er derfor et vigtigt forberedende skridt på vejen til at etablere et kystbeskyttelses anlæg.

Aftalepartierne er enige om, at forundersøgelserne skal gennemføres i samarbejde med kommunerne, og medfinansieres af kommunerne (50 pct.) for at sikre kommunalt medejerskab. Der skal indgås politiske aftaler med kommunerne om de konkrete forundersøgelser.

Aftalepartierne er derudover enige om at igangsætte tre statslige screeninger af mulige kystbeskyttelsesprojekter. Screeningerne udgør en indledende afdækning af potentialet og realiserbarheden for store og komplekse projekter ift. anlægsøkonomi, samfundsøkonomi samt natur- og miljøhensyn. Formålet er at afdække om et projekt kan lade sig gøre, inden der igangsættes en forundersøgelse. Der igangsættes én screening i 2026 og to screeninger i 2027, jf. boks 1. Screeningerne forventes gennemsnitligt at kunne gennemføres på et år efter igangsættelse.

Aftalepartierne er enige om, at staten gennemfører og finansierer de indledende screeninger.

Aftalepartierne er enige om at følge Kystdirektoratets faglige oplæg til udvælgelsen af kyststrækninger. I oplægget er der bl.a. lagt vægt på, hvor behovet for kystbeskyttelse er størst, herunder ift. risiko og samfundsøkonomi. Hertil er der lagt vægt på geografisk balance, så der igangsættes forundersøgelser af kystbeskyttelse i byer og områder fordelt over hele Danmark. Endvidere er der lagt vægt på beskyttelse af helårsbeboelse over fritidsboliger for at beskytte flest mulige borgers boliger.

Der afsættes 11,5 mio. kr. i 2026, 14,6 mio. kr. i 2027, 11,0 mio. kr. i 2028 og 8,4 mio. kr. i 2029.

Aftalepartierne orienteres om resultaterne af forundersøgelser og screeninger. Kommunerne er som udgangspunkt fortsat ansvarlige for borgerinddragelse samt at gennemføre kystbeskyttelsesprojekterne efter endt forundersøgelse.

Aftalepartierne noterer sig, at kommunerne fortsat kan igangsætte egne projekter samt at igangsættelse af kommunale kystbeskyttelsesprojekter skal understøttes, så flere kommuner kan blive klar og komme i betragtning til yderligere statslige forundersøgelser. Aftalepartierne noterer sig, at Kystdirektoratet udarbejder en vejledning med en standardiseret metode for forundersøgelser for kystbeskyttelsesprojekter.

Boks 1

Forundersøgelser og screeninger, der igangsættes i 2026 hhv. 2027

	2026	2027
Forundersøgelser	Esbjerg og forstæder Kerteminde by Korsør by og omegn Vejle by og havn Vejlby Fed, Risskov og Egå	Fredericia by Horsens by og omegn Køge Bugt Svendborg by og omegn Aabenraa by og omegn Aalborg by og omegn
Screeninger	Vestlig Limfjord	Nakskov by og det lollandske dige Lseffjord og Roskilde Fjord

Forlængelse af kystpuljen

Aftalepartierne er enige om at forlænge kystpuljen med 82 mio. kr. årligt i 2026-2028 for at understøtte hurtig anlæggelse af diger og anden kystbeskyttelse. Formålet med forlængelsen er at understøtte, at flest mulige projekter får spaden i jorden før 2030. Kommunerne skal medfinansiere projekter, som opnår støtte fra puljen, herunder fx ved lodsejerbidrag. Kystpuljens nuværende rammer er fastlagt i bekendtgørelsen for puljen, og puljen er målrettet kommunale fællesprojekter samt diger i Vadehavet. Folketingets partier har i 2024 justeret rammerne for kystpuljen, bl.a. således at et projekt på tværs af tildelinger kan få tilskud til 40 pct. af de støtteberettigede udgifter, dog maksimalt 30 mio. kr.

Aftalekredsen er enige om at drøfte mulige justeringer til kystpuljens kriterier, så flest mulig gode projekter kan opnå støtte. Kystpuljen skal understøtte, at flest mulige projekter får spaden i jorden før 2030. Der skal bl.a. ses på at udvide målgruppen ved at sænke tærsklen, så endnu flere projekter for alle typer af hjem i hele Danmark kan få støtte, samt på muligheden for at give støtte til projekter, der tager hensyn til natur, miljø og kultur, herunder bl.a. beskyttelse af national kulturarv og historiske huse, og et fokus på mindre øer.

Dette vil også skulle indtænkes ift. de næste statslige forundersøgelser.

Landsdækkende styrkevurdering af alle diger

Aftalepartierne er enige om at udvide den igangværende statslige digestyrkevurdering, så den bliver landsdækkende for alle kendte ca. 1.200 km digestrækninger. Det skal øge trygheden for danskerne, som bor bag digerne. Der afsættes 11,2 mio. kr. i 2026, 19,1 mio. kr. årligt i 2027 og 2028 samt 14,8 mio. kr. i 2029.

Aftalekredsen forelægges i 2. halvår 2026 resultaterne af digestyrkevurderingen for de første 260 km diger samt fagligt oplæg om forventet tilrettelæggelse af digestyrkevurderingen af de resterende 940 km diger i 2026-2029. Aftalepartierne er enige om, at diger, som ud fra eksisterende viden vurderes at være i risiko for digebrud, herunder hvor der er forventede store omkostninger forbundet med et digebrud, skal prioriteres i digestyrkevurderingens gennemgang, dog således at gennemgangen planlægges ud fra hensyn til praktik og omkostningseffektivitet.

Næste fase i stormflodssikringen af hovedstaden

Aftaleparterne er enige om at afsætte finansiering til at igangsætte program- og risikokortlægning samt miljøkonsekvensvurderinger af den første etape for det samlede projekt for stormflodssikring omkring hovedstaden. Første fase vedrører særligt de sydlige delstrækninger, hvorfra der vurderes at være størst risiko for oversvømmelse.

Regeringen vil på den baggrund fortsætte dialogen med kommunerne om projektet, herunder om den kommunale medfinansiering af den næste fase af undersøgelser, hvor der er forudsat en fordeling på 50/50 mellem kommuner og stat.

Der afsættes 186 mio. kr. som bidrag til analyserne frem mod 2032, jf. tabel 1. Det statslige bidrag finansieres via Grøn Fond. Transportministeriet varetager den faglige opgave og koordinationen af undersøgelsesfaserne af hovedstadsprojektet. Sund & Bælt bliver ansvarlige for miljøkonsekvensvurderingen.

Tabel 1**Statslig medfinansiering til miljøkonsekvensvurdering af stormflodssikring af hovedstaden**

Mio. kr.	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	I alt
Statsligt bidrag	11	44	42	21	21	19	9	19	186

Anm.: Udgifterne finansieres af Grøn Fond.

Kilde: Transportministeriet

Bedre hjælp til kystbeskyttelse i landdistrikter og øer gennem håndholdt vejledning

Aftalepartierne er enige om, at der skal tilbydes rådgivning og praktisk håndholdt hjælp målrettet konkrete projekter i landdistrikter og småøer for at understøtte kystbeskyttelse i hele Danmark. Hjælpen skal fagligt understøtte steder, hvor mangel på konkrete kompetencer og viden er til hinder for etablering af kystbeskyttelse. Det kan eksempelvis være i forhold til gennemførsel af kommunale fællesprojekter eller andre helhedsorienterede private kystbeskyttelsesprojekter, vejledning i at udforme konkrete ansøgninger om kystbeskyttelse mv. Der afsættes 5,1 mio. kr. årligt i perioden 2026-2029.

Bedre planlægning og viden om kystbeskyttelse for at øge borgernes beskyttelse og tryghed

Aftalepartierne er enige om, at overblikket over eksisterende kystbeskyttelse og dens tilstand samt løbende at følge med i fremdriften i kystbeskyttelsen skal styrkes via en klimatilpasningsmodel for bl.a. faren for oversvømmelse i dag og fremskrivninger for faren i fremtiden til udgivelser i en fast publikation med status på den nationale klimatilpasning. Der afsættes 12,0 mio. kr. i 2026, 14,8 mio. kr. i 2027, 12,6 mio. kr. i 2028 og 11,3 mio. kr. i 2029.

Aftalepartierne er også enige om, at der skal udarbejdes en vejledning for samfundsøkonomiske analyser af kystbeskyttelsesprojekter, samt at der skal laves et nøgletalskatalog, som skal indeholde vejledende prissætning af anlægsudgifter for forskellige typer af kystbeskyttelse. Der afsættes 6,1 mio. kr. i 2026, 5,6 mio. kr. i 2027, 0,8 mio. kr. i 2028 og 0,5 mio. kr. i 2029. Aftalekredsen orienteres løbende om arbejdet.

Fordyrelse af kystbeskyttelse ved Vestkysten

Vestkysten er kendetegnet ved dets voldsomme natur, hvor Vesterhavets kræfter har stor indflydelse på landskabet. Strækningen er derfor særligt udsat for oversvømmelse og kysttilbagerykning pga. erosion. Staten har gennem fællesaftalerne samt ejerskab af en række anlæg en særlig rolle med ansvar for flere kystbeskyttelsesopgaver på Vestkysten. Aftalepartierne er enige om at afsætte finansiering til en række af Kystdirektoratets eksisterende opgaver på Vestkysten:

- 76,6 mio. kr. årligt i perioden 2026-2029 til fællesaftalen for Lodbjerg-Nymindesø for at på målsatte strækninger at standse kysttilbagerykningen af hensyn til sikkerhed for huse og infrastruktur.
- 2,6 mio. kr. i 2026, 4,1 mio. kr. i 2027 og 2,6 mio. kr. i 2028 til en analyse af klimaudfordringerne i relation til afvandingssluserne i Thorsminde og Hvide Sande, som

regulerer afvandingen fra det bagvedliggende opland og fjorde mhp. at undgå oversvømmelser.

- 3,1 mio. kr. i 2026 og 7,1 mio. kr. i 2027 til en forundersøgelse af hovedstandsættelse af yderværket i Hanstholm Havn i forhold til klimaudfordringerne og den generelle nedslidning af anlæggene, som har betydning for besejlingsforholdene og havnedriften.
- 8,2 mio. kr. i 2026 og 10,2 mio. kr. i 2027 til hovedstandsættelse af mole i Thorsminde, som bl.a. fungerer som basehavn for servicering af vindmølleparkerne i Vesterhavet.

Kystdirektoratet vil i forlængelse af accelerationspakken øge sit samarbejde med Klimatorium i Lemvig, herunder brugen af deres faciliteter.

Aftalens karakter

Aftalen har karakter af en stemmeaftale. Aftaleparterne er enige om at stemme for ændringsforslag til finansloven for 2026, der udmønter aftalen, hvorefter parterne står frit.

Partierne bag aftalen inviteres til drøftelser om en kommende Klimatilpasningsplan II. Parterne i aftalekredsen er *ikke* automatisk en del af en kommende aftale.

Økonomi

Accelerationspakken for kystbeskyttelse er finansieret af reserven til klimatilpasning, som er opført på regeringens finanslovsforslag samt Grøn Fond. I forbindelse med regeringens finanslovsforslag for 2026 lempes den strukturelle saldo i 2026 med henblik på at øge prioriteringsrummet. Lempelsen skal bl.a. ses i lyset af opjusteringen af det finanspolitiske råderum frem mod 2030, som dermed indgår som en del af finansieringen af aftalen om accelerationspakken.

Tabel 2**Økonomitabel for accelerationspakke for kystbeskyttelse**

Mio. kr. (2026-pl)	2026	2027	2028	2029	I alt
14 statslige forundersøgelser og screeninger af kystbeskyttelsesprojekter i hele Danmark ¹⁾	11,5	14,6	11,0	8,4	45,5
Forlængelse af kystpuljen	82,0	82,0	82,0	-	246,0
Landsdækkende styrkevurdering af alle diger	11,2	19,1	19,1	14,8	64,2
Næste fase i stormflodssikringen af hovedstaden ²⁾	44,0	42,0	21,0	21,0	128,0
Bedre hjælp til kystbeskyttelse i landdistrikter og øer gennem håndholdt vejledning	5,1	5,1	5,1	5,1	20,4
Bedre planlægning og viden om kystbeskyttelse for at øge borgernes beskyttelse og tryghed	12,0	14,8	12,6	11,3	50,7
Vejledning for samfundsøkonomiske konsekvensberegninger	6,1	5,6	0,8	0,5	13,0
Kystbeskyttelse ifm. fællesaftalerne	76,6	76,6	76,6	76,6	306,4
Analyse af klimaudfordringerne for sluserne Thorsminde og Hvide Sande	2,6	4,1	2,6	-	9,3
Forundersøgelse til hovedstandsættelse af yderværk i Hanstholm	3,1	7,1	-	-	10,2
Hovedstandsættelse af mole i Thorsminde	8,2	10,2	-	-	18,4
I alt	262,4	281,2	230,8	137,7	912,1
<i>Heraf ramme til klimatilpasning på FFL26</i>	<i>218,4</i>	<i>239,2</i>	<i>209,8</i>	<i>116,7</i>	<i>784,1</i>
<i>Heraf finansiering af Grøn Fond ²⁾</i>	<i>44,0</i>	<i>42,0</i>	<i>21,0</i>	<i>21,0</i>	<i>128,0</i>

Anm.: 1) Der er forudsat 50 pct. kommunal medfinansiering af forundersøgelserne. 2)

Udgifterne til MKV finansieres af Grøn Fond. Der afsættes i alt 186 mio. kr. frem mod 2032.